

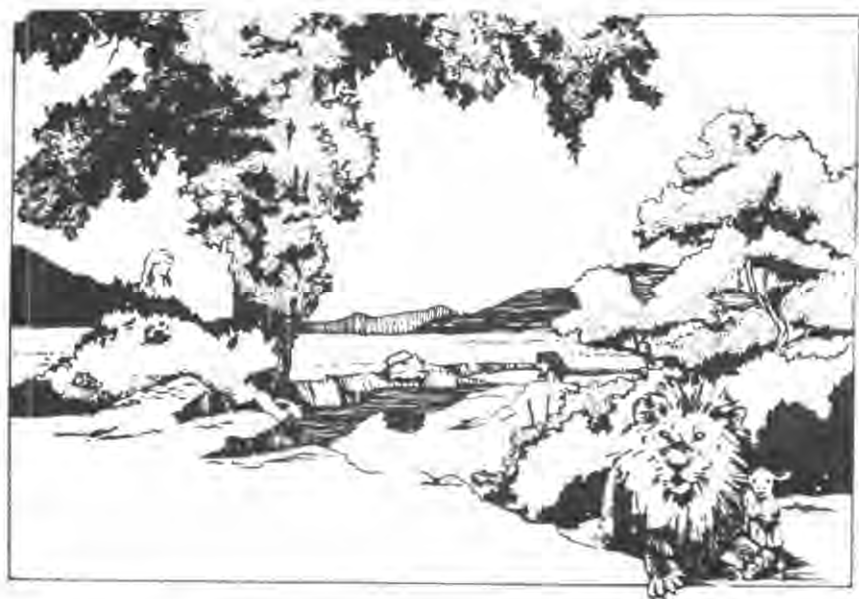
LEKCJA 2

BÓG – JEGO ATRYBUTY MORALNE I DZIEŁA

Czy zadajesz sobie pytania, gdy czytasz w gazecie o wielkiej tragedii jaka wydarzyła się w życiu chrześcijanina? Czy widziałeś, jak człowiek niegodziwy osiąga wielki sukces i zdobywa bogactwa przez nieuczciwe praktyki? Czy zastanawiałeś się, dlaczego Bóg na to pozwala? Często, gdy widzimy coś, co wydaje się niesprawiedliwe, zaczynamy kwestionować Bożą miłość.

Gdy lepiej poznamy atrybuty moralne Boga – Jego miłość i świętość – i w jaki sposób działa On dzisiaj w świecie, odkryjemy, że we wszystkim, co się nam przydarza, jest sens. Bóg chce przygotować nas do życia w swoim wiecznym Królestwie i już dzisiaj działa w nas, zmierzając do osiągnięcia tego celu.

W lekcji 2. omawiać będziemy cechy moralne Boga oraz zwrócimy uwagę na to, jak Bóg, nasz Stworzyciel, aktywnie podtrzymuje swoje stworzenie i dba o wszystko, co pomoże nam wejść do Jego Królestwa. Jednocześnie Bóg pozwala nam podejmować własne decyzje i ponosić ich konsekwencje. Otwórzmy dla Niego nasze serca, rozważając w tej części naszego kursu, Jego miłość względem nas i Jego zarządzanie stworzeniem.

Plan lekcji

Moralne atrybuty Boga

Boże dzieło stworzenia

Boże dzieło suwerennego władania

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinienes umieć:

- Omówić cechy moralne Boga i ich znaczenie dla Jego stworzenia.
- Opisać Boże dzieło stworzenia, podtrzymywania i suwerennego władania we wszechświecie.
- Wyjaśnić, dlaczego niekiedy Boża opatrzność dopuszcza cierpienie chrześcijan, podczas gdy niegodziwość pozostawia bez kary.
- Bardziej kochać i doceniać Boga w wyniku lepszego zrozumienia Jego atrybutów i dzieł.

Czynności lekcyjne

1. Przerób treść lekcji zgodnie z procedurą podaną w lekcji 1. Odpowiadając na pytania kontrolne nie zaglądaj do odpowiedzi na końcu lekcji, zanim nie odpowiesz własnymi słowami.
2. Po skończeniu lekcji odpowiedz na pytania kontrolne i porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami umieszczonymi na końcu książki. Powtórz materiał związany z pytaniami, na które odpowiedziałeś błędnie.

Słowa kluczowe

ingerować	podnosić	tworzyć
kompromis	prawość	utrzymywanie
miłosierny	sprawiedliwość	współdziałanie
moralny	stworzyć	zachowanie
najwyższy	świętość	zadośćuczynienie
opatrność		

Treść lekcji

MORALNE ATRYBUTY BOGA

W lekcji 1. omawialiśmy cechy Bożej natury i Jego atrybuty osobowe. Teraz chcemy zająć się *moralnymi* cechami Boga. Są to cechy, które objawiają się w Bożym postępowaniu względem ludzi. Zalicza się do nich *Boża świętość i miłość*. Najpierw przyjrzyjmy się Bożej *świętości*.

Świętość Boga

Cel 1. *Odnajdź prawdziwe zdania wyjaśniające znaczenie Bożej świętości.*

Z jakiej cechy chciałbyś być znany w swojej okolicy? Skapstwa? Plotkarstwa? Dobroci? Przyjaźni? Bóg zadbał o to, by dać poznać narodom swoją najważniejszą cechę. Bóg pragnął, by nazywano *Go Świętym* (Ez 39,7).

Dowiedzieliśmy się, że Bóg nie może popełnić intelektualnej pomyłki, jest bowiem wszechwiedzący. Ponieważ jest święty, nie może popełniać błędów *moralnych*. Świętość to ta Boża cecha, która objawia Jego doskonałość we wszystkim.

Jest ona podstawą Jego wszelkich działań. Dlatego wszystko, co Bóg robi, jest właściwe i dobre.

Wyraz *świętość* zawiera w sobie myśl o *oddzieleniu*. Doskonały Byt Boski jest oddzielony i wywyższony ponad grzesznych ludzi i zło. A jednak, mimo że Bóg jest doskonale święty i oddzielony od swojego stworzenia, utrzymuje bliską więź z ludźmi. Później rozważymy, jak to jest możliwe.

Bożą świętość możemy obserwować w Jego nastawieniu i działaniu. W świętości zawiera się miłość do tego, co dobre i nienawiść do tego, co złe. Bóg rozkoszuje się prawością i dobrem, a potępi i izoluje się od zła.

Boże oddzielenie od ludzi jest konieczne z powodu ludzkiej grzeszności. Prawda ta jest wielokrotnie przedstawiana w Starym Testamencie. Bóg kazał Mojżeszowi określić granicę wokół góry Synaj (2Mo 19,12-13,21-25). Chciał, aby w ten sposób naród izraelski oświadczył sobie, że grzeszni ludzie muszą być oddzieleni od świętego Boga.

Oddzielenie Boga od grzesznych ludzi widoczne jest również w symbolice przybytku, jaki na Boże polecenie Mojżesz zbudował na pustyni. Specjalna część namiotu oddzielona była zasłonami (patrz 2Mo 26,33). Tylko jedna osoba mogła wchodzić do tej części przybytku – namaszczony kapłan, który wchodził tam raz do roku, aby skropić krwią przebłagalną (patrz 3Mo 6). Był to znak przebłagania Boga za grzechy ludu. W ten sposób lud Boży widział do jakiego stopnia Bóg nienawidzi ich grzechu.

W Starym Testamencie znajdujemy wiele innych odnośników, które podkreślają Bożą świętość. Iz 59,2 i Ha 1,12-13 nauczają, że grzech oddziela Boga od grzesznych ludzi, a grzesznych ludzi od Boga. Jb 40,2-5 i Iz 6,5-7 ukazują, że jeśli posiadamy prawdziwe zrozumienie Bożej świętości, zrozumiemy także jak okropną rzeczą jest grzech. Oglądanie nieograniczonej świętości Boga powoduje w naszym życiu żal za grzechy, wyznanie grzechów oraz ukorzenie.

I W oparciu o podane wyżej cytaty z Pisma Świętego dokonaj poniższe zdania.

a Bóg nie może mieć kontaktu z niczym nieczystym, ponieważ jest

b Grzech sprawia, że zostajemy od Boga.

c Prawdziwe zrozumienie doskonałej świętości Bożej powinno nam uświadomić

Boża świętość jest także tematem wielu fragmentów Nowego Testamentu. Już w Starym Testamencie widzieliśmy przykłady tego, że ludzie nie mają bezpośredniego dostępu do Boga, ani nie mogą go uzyskać własnymi wysiłkami. W Starym

Testamencie do Boga zbliżał się poświęcony kapłan, by dokonać przebłagania za grzechy ludu. W Nowym Testamencie przebłaganie dokonuje się przez ofiarę Bożego Syna, Jezusa Chrystusa. Zgodnie z tym, co napisano w Rz 5,2 i Ef 2,13-18, jeśli chcemy przyjść do Boga, musimy to uczynić poprzez zasługi Jezusa Chrystusa. 1P 3,18 poucza nas, że cała nasza nieczystość i nieprawość została zakryta, a nasz sprawiedliwy Zbawiciel dokonał zadośćuczynienia, abyśmy mogli stanąć przed obliczem świętego Boga.

2 Powyższe cytaty Pisma Świętego pouczają nas, że możemy stanąć przed obliczem świętego Boga dzięki przebłaganemu dokonanej przez:

- a) poświęconego kapłana.
- b) nasze wysiłki w dążeniu do świętości.
- c) naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.

Nie możemy mówić o Bożej świętości, nie wspominając o Jego sprawiedliwości i prawości. Wielu teologów klasyfikuje je jako oddzielne przymioty Bóstwa, ale sprawiedliwość i prawość wypływają bezpośrednio z Bożej świętości. Są aspektami Bożej świętości widocznymi w Jego traktowaniu ludzi.

Po pierwsze: Boża świętość wyraża się w *prawości*. On ustanowił moralny ład świata. Oznacza to, że nadał sprawiedliwe prawa, według których ludzie powinni żyć. Po drugie: Jego świętość wyraża się w *sprawiedliwości*. On sprawiedliwie stosuje prawo. Nagradza tych, którzy przestrzegają Jego prawa, a karze tych, którzy te prawa łamią.

Boża prawość objawia się w umiłowaniu świętości w ludziach. On nie tylko jest świętym Bogiem, ale wymaga od swojego ludu, aby był święty. Jego sprawiedliwość objawia się w osądzeniu grzechu. Ponieważ nie toleruje grzechu, musi karać tych, którzy grzeszą.

3 Przeczytaj Hbr 12,10,14 i odpowiedz na pytanie: Czego wymaga ode mnie Bóg, gdy staję się chrześcijaninem i odwracam się od moich grzesznych dróg?

Świętość w życiu chrześcijańskim to coś więcej niż tylko *zaprzestanie czynienia zła*. To także *czynienie dobra*. W praktyce świętość wyraża się w prowadzeniu właściwego życia i czynieniu dla innych tego, do czego skłania nas miłość Boża. Wytwarza w nas współczucie i troskę o ludzi nas otaczających.

Na przykład, możemy okazywać nasze posłuszeństwo Bogu przez zaspokajanie potrzeb ludzi. Nie musimy rezygnować z zasad chrześcijańskich, chcąc służyć innym. Przypowieść Jezusa zapisaną w Łk 10,29-37 określa *ideal* chrześcijanina (wzór

doskonałości). Jednocześnie przedstawia ten rodzaj *działania*, który praktycznie wyraża nasze ideały.

4 Przeczytaj Łk 10,29-37. W zeszycie napisz, kto przedstawia chrześcijański ideał świętości (Lewita, Samarytanin czy kapłan) i uzasadnij.

Jak czytaliśmy w (Hbr 12,10-14, Biblia zachęca nas do prowadzenia świętego, oddzielnego życia. Człowiek może spełniać ten nakaz, a jednocześnie angażować się w życie społeczeństwa. Jak tego naucza Jezus w Mt 5,13-16. Ten fragment Pisma naucza, że nie musimy tracić naszej świętości, ale możemy być przykładem dla innych. Dlatego chrześcijanin nie będzie angażował się w sprawy, na które nie zezwala Nowy Testament. Natomiast będzie robił wszystko, by służyć swojej rodzinie i bliźnim, aby pokazać im, że się o nich troszczy.

5 Zastanawiając się nad Bożą prawością i sprawiedliwością mamy dobry przykład tego, jak powinniśmy traktować nasze dzieci. Jak powinniśmy postępować? Wybierz najlepszą odpowiedź. Będziemy

- a) często karać nasze dzieci, aby przypominać im, że zawsze muszą postępować właściwie.
- b) sprawiedliwi w naszych wymaganiach – będziemy nagradzać je, gdy są posłuszne, a karać, gdy są nieposłuszne.
- c) ostrzegać je, że zostaną ukarane, gdy okażą nieposłuszeństwo, ale nie będziemy wykonywać kary, ponieważ ukarane mogłyby przestać wierzyć w naszą miłość.

Pytanie 5. przypomina nam, że musimy znać i rozumieć biblijną zasadę dyscypliny. Według Słowa Bożego, ten kto nie stosuje konsekwentnej dyscypliny wobec dzieci, przyczynia się do ich śmierci (Prz 19,18). Hbr 12,6 i Obj 3,19 pouczają nas, że Bóg karze tych, których miłuje. Jeśli prawdziwie miłujemy nasze dzieci, będziemy wychowywać je w dyscyplinie dla ich własnego dobra (Hbr 12,5-11).

6 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWY zdania określające znaczenie Bożej świętości.

- a Świętość to nie cecha Bożego charakteru, która wyraża Jego moralną doskonałość.
- b Z powodu swojej nieskończonej świętości Bóg nie może utrzymywać bliskiej więzi ze swoim ludem.
- c Pojęcie świętości zawiera w sobie miłość do tego, co dobre i zgodne z Bożym prawem oraz nienawiść do zła.
- d W Starym Testamencie Bóg wyraźnie mówi, że nie oddzieli się od swojego ludu nawet, gdyby zgrzeszyli.
- e Sposób w jaki Bóg rządzi swoim ludem, wynika z Jego charakteru moralnego.

f Ponieważ Bóg jest sprawiedliwy, nie tylko stosuje boską sprawiedliwość, ale przygotowuje zadośćuczynienie, na wypadek gdyby ludzie nie okazali Mu posłuszeństwa.

g Świętość to po prostu nie czynienie zła.

Miłość Boga

Cel 2. *Wybierz prawdziwe zdania określające, czym jest dla nas miłość Boga i w czym się wyraża.*

Wyobraźmy sobie mężczyznę mówiącego kobiecie, że ją kocha. Jednak po ślubie cały czas na nią narzeka. Nie zwraca uwagi na to, co jest dla niej ważne i nawet nie próbuje być dla niej miły. Jak ocenilibyście jego miłość?

Bóg nie jest taki. On bardzo kocha ciebie i mnie, a okazuje tę miłość nie tylko w słowach, lecz również w czynach.

Nie możemy zasłużyć sobie na Bożą miłość. Żadne nasze słowa ani czyny nie obligują Boga do okazywania nam miłości. Częścią Jego natury jest miłość. On kocha świat i kocha nas.

Bóg okazuje, jak bardzo nas kocha w sposób praktyczny. Niektórzy ludzie wymieniają *dobroć, miłosterdzie i wierność* jako oddzielne przymioty Boże, ale ja uważam je za zawierające się w Jego miłości. Można pomyśleć także o innych aspektach Jego miłości i dodać je do listy. Te przymioty ukazują, jak jesteśmy Bogu drodzy. Pokazują nam, jak bardzo się o nas troszczy.

7 Przeczytaj Jn 3,16; 17,24; 1Jn 4,9-10 i Obj 1,4-5. Wiersze te pokazują, że Boża miłość jest czynna. Jakie czyny są wyrazem tej miłości?

8 Przeczytaj Jn 13,34-35; 14,15; 15,13-14 i 1Jn 5,2-3. Swoimi słowami napisz, jak możemy okazać Bogu naszą miłość.

W Starym Testamencie Bóg jest często przedstawiany jako wielki i mocny wojownik. Kiedy jednak widzimy Go także jako Boga miłującego, jesteśmy bardzo przejęty. Jeden z najbardziej zadziwiających przykładów Jego miłości przedstawiony został w następującym obrazie: Pan jest jak zagniewany niszczyciel, gotowy ukarać niegodziwe miasto, ale nie chce tego uczynić, powstrzymuje swój

gniew. Dlaczego nie wykonuje swojego planu? Przecież nury już padły i nie stoi na przeszkodzie. Jednak coś Go powstrzymuje – Jego miłość do niegodziwych ludzi. Oto co mówi: *„Szukałem wśród nich męża, który by potrafił wnieść mur i przed moim obliczem stanąć w wymowie, uwziwając się za krajem”* (Ez 22,30). Jeśli znalazłby się jeden sprawiedliwy człowiek, który wolałby o zmiłowanie, Bóg oszczędziłby miasto. Świadczy to o wielkiej Bożej miłości!

Dawid, Izajasz i Jeremiasz przedstawiają Boga jako *Ojca*. Jakie cechy dobrego ojca dla swych dzieci sprawiły, że wybrał to porównanie? Dawid mówi, że Bóg łmie się nad swoimi dziećmi. Pamięta, że są bezradne. (1Pś 103,13–14). Izajasz myśli o Bogu jako o *miłosiernym* ojcu (Iz 63,16; 64,8). Jeremiasz widzi Boga jako ojca, który po ukaraniu nieposłusznego dziecka, łagodnie prowadzi je do domu (Jr 31,7–9).

W Nowym Testamencie znajdujemy najwyższy przykład Bożej miłości. Gdy Jezus przyszedł na ziemię ponieść karę za nasze grzechy, objawił, jak straszna jest zapłata za grzech. Zapewnił nam zbawienie olbrzymim kosztem – oddał swoje życie (J 3,16–17). Ponieważ Bóg tak bardzo nas kocha, możemy być pewni, że On nigdy nie pozwoli, aby w naszym życiu wydarzyło się coś, co w ostatecznym rozrachunku nie służyłoby naszemu dobru – jeśli tylko Go Kochamy. Możemy być spokojni, pewni Jego miłości bez względu na okoliczności. Jego miłość uwalnia nas od strachu i jego udręki (1J 4,18; 2Tm 1,7).

9 Wypisz w zeszycie wszystkie cechy Boga opisane w Iz 43,1–5. Powinnoś odnaleźć trzy przymioty osobowe i dwa moralne.

10 Czy masz przyjaciół, którzy nie wiedzą o tym, że Bóg ich kocha? Przeczytaj Mt 24,14; 28,19 i Dz 1,8. W oparciu o te fragmenty napisz w zeszycie, jaki masz stosunek względem ludzi, którzy nie znają Bożej miłości.

Ez 18,1–31 objawia, jak wielką miłością Bóg kocha swój lud. Czasem, gdy nie rozumieją przyczyn trudności jakie przeżywają, Bóg wyjaśnia, że oczekuje od nich posłusznej służby. Sąd spada na nich, by przyciągnąć ich uwagę i doprowadzić do odnowy oraz uzdrowienia więzi z Bogiem. Wiersze 31 i 32 wskazują na wielkość Bożej miłości do Izraela i na Jego nieprzemijające pragnienie zbawienia narodu:

“Odrzućcie od siebie wszystkie swoje przestępstwa, które popełniliście przeciwko mnie, i stwórzcie sobie nowe serce i nowego ducha! Dlaczego macie umierać, domy izraelski? Gdyż nie mam upodobania w śmierci śmiertelnika, mówi Wszechmogący Pan. Nawróćcie się więc, a zróć będziecie!”

11. Wybierz prawdziwe zdania mówiące o tym, co dla nas oznacza Boża miłość i w jaki sposób się wyraża. Boża miłość:

- a) wyraża się w tym, że bez względu na to, jak ludzie na nią reagują, Bóg nie będzie zwracał uwagi na ich grzechy.
- b) wyraża Jego dobroć, miłosierdzie, cierpliwość i łaskę względem ludzi, a aktywnie wyraża się w przebaczeniu grzechu.
- c) przynosi karę i wyraża się w Bożej odmowie dania ludziom jeszcze jednej szansy okazania Mu posłuszeństwa.

BOŻE DZIEŁO STWORZENIA

Cel 3. *Wybierz zdania, które wyjaśniają Boże dzieła twórcze i ich znaczenie dla nas.*

Teraz rozważać będziemy Boże dzieła: (1) Jego *działo stworzenia*, (2) Jego *suwerenne władanie* wszechświatem, w którym zawiera się Jego *utrzymywanie* albo *zachowanie* stworzenia i (3) Jego *opatrność*, która doprowadza do wypełnienia wiecznych celów. Po pierwsze, przyjrzyjmy się temu, co Biblia naucza na temat stworzenia.

Ludzie często wyróżniają się w historii nie z tego powodu kim *są*, ale z powodu tego, co *uczynili*. Na przykład Maria Skłodowska-Curie nie jest sławna, ponieważ należała do rodziny królewskiej, ale dlatego, że jako fizyk i chemik odkryła rad i polon.

W przeciwieństwie do tego, Najwyższy Bóg wszechświata *jest* dla nas tak ważny z powodu tego kim *jest*. Jednocześnie jednak równie ważne jest dla nas to, co *robi*. Pierwszym dziełem Boga było stworzenie wszechświata (1 Moj 1 i 2).

Używając swojej twórczej mocy, Bóg powołał do istnienia cały widzialny i niewidzialny wszechświat. Należą do niego systemy wszechświata materialnego (słońce, księżyc, gwiazdy, planety, itp.) i wszystkie inne systemy istot wraz z istotami duchowymi, oprócz Niego samego. Jak to za chwilę zobaczymy, Pismo Święte wyraźnie mówi o dziele stworzenia.

Narracja biblijna podaje serię twórczych dzieł, które wspólnie stanowią jeden wielki proces stworzenia (1 Moj 1 i 2 oraz Ps 33,6). Fakt stworzenia ma znaczenie w naszym życiu z kilku powodów.

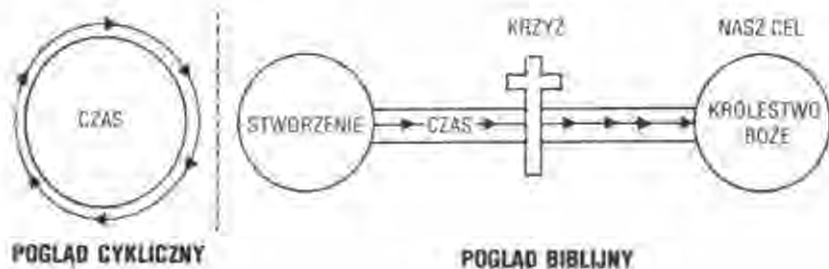
1. Świadomość, że Stwórca wszechświata istniał przed wszystkimi innymi powinna sprawić, że będziemy zdumiewać się nad odwieczną Bożą wielkością i majestatem, a w porównaniu z Nim dostrzemy naszą małość.

2. Pan stworzenia ma pełne prawo do swojego stworzenia; powinno ono posłusznie Go czcić i służyć Mu.
3. W stworzeniu widzimy ogólne objawienie Stwórcy, Jego mądrość, moc i troskę o swoje stworzenie (Rz 1, 18-20).
4. Biblijne nauczanie na temat stworzenia jest podstawą naszej wiary, bowiem nie moglibyśmy nigdy powierzyć siebie ku wiecznemu zbawieniu komuś, kto miałby mniejszą moc niż Stwórca objawiony w Piśmie Świętym.

Nie musimy zastanawiać się nad tym, *dlaczego* Bóg zaplanował i wykonał wszystkie rzeczy. Uczynił to dla swojej chwały (patrz Ps 19,2; Iz 43,7; 48,11; Obj 4, 11). Ludzie szukają w życiu jedynie szczęścia, a prawdziwe szczęście osiągamy tylko pragnąc uwielbić Boga. Zostaliśmy do tego celu stworzeni i jest to klucz do naszego szczęścia.

Mój przyjaciel skarżył się kiedyś, że jest nieszczęśliwy, ponieważ nie udało mu się uczynić czegoś wielkiego dla Boga. Zapytałem go: - Czy we wszystkim, co robisz chcesz uwielbić Boga? Czy gotów jesteś pozwolić na *wszystko*, aby tylko osiągnąć ten cel? Mój przyjaciel oświadczył sobie, że jego własna ambicja uczynienia czegoś wielkiego dla Boga była dla niego ważnym celem w życiu. Oszukiwał siebie, że chce to uczynić dla Boga. Jezus powiedział: *"Ba kto by chciał duszę swoją zachować, utraci ją, a kto by utracił duszę swoją dla mnie i ewangelii, zachowa ją"* (Mk 8,35). Zostaliśmy stworzeni, by przynosić chwałę Bogu.

W niektórych społeczeństwach wszechświat uważany jest za wieczny, a historia uznawana jest za nieskończony cykl stwarzania, niszczenia i ponownego stwarzania. Jedynym celem człowieka w takim systemie staje się uwolnienie od egzystencji, która wypełniona jest rozpaczą. Biblijna koncepcja wszechświata podaje, że ma on swój początek (stworzenie wszystkiego), cel (zbawienie człowieka przez Jezusa Chrystusa) i obietnicę życia wiecznego w Królestwie Bożym. Te dwa poglądy przedstawione są poniżej w formie diagramu:

12 W zeszycie napisz, jak te poglądy mają się do poglądów twoich znajomych. Jak pogląd społeczeństwa, w którym żyjesz, ma się do poglądu biblijnego?

Boże dzieło stworzenia nie ogranicza się do tego, co zrobił w przeszłości. 1.3,3, 2Kor 5,17 i Ps 51,10 stwierdzają, że Bóg oczyszcza serca tych, którzy upamiętali się ze swoich grzechów i przychodzą do Niego w wierze. Te fragmenty Pisma mówią nam również, że człowiek zwracający się do Boga z prośbą o zbawienie, rodzi się na nowo i staje się nowym stworzeniem. Tak więc Boże dzieło stworzenia obejmuje duchowe stworzenie, które następuje, gdy człowiek przyjmuje Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela.

13 Zakresl litery poprzedzające PRAWDZIWY zdania.

- a Boże dzieło stworzenia jest ogólnym objawieniem Bożych atrybutów.
- b Stworzenie objawia nam Bożą wieczną wielkość i majestat oraz naszą małość w porównaniu z Nim.
- c Boże objawienie w dziele stworzenia nie zachęca Jego stworzenia do żadnej reakcji.
- d Poznanie Bożej mocy i natury, uzyskano przez objawienie Boga w stworzeniu, powinno nas prowadzić do oddania Mu chwały.
- e Boże dzieło stworzenia ogranicza się do wydarzeń opisanych w 1Moj 1 i 2.

BOŻE DZIEŁO SUWERENNEGO WŁADANIA

Cel 4. *Odmień zasady do życia codziennego i wybierz właściwą definicję Bożego suwerennego władania wszechświatem.*

Najwyższy Stwórca wszechświata suwerennie panuje nad wszystkim, co stworzył. Co to oznacza? Słowo *najwyższy* oznacza "najwyższy rangą albo władzą, najwyższy w stopniu lub jakości". Bóg jest wyższy ponad wszystko, co istnieje. Słowo *suwerenny* oznacza: "wolność od zewnętrznej kontroli, możliwość wykonywania tego, co się chce".

Dlatego Boża suwerenność określa Jego najwyższą władzę nad wszechświatem (1Tm 6,15). Jego suwerenność przejawia się w kierowaniu wydarzeniami we wszechświecie zgodnie z Jego wolą (Ef 1,11). Pismo Święte jasno naucza na temat suwerenności Boga: (1) jako nasz Stwórca ma prawo nami rządzić (1Krn 29,11; Mt 20,15; Ez 18,4); (2) On czyni to, co chce (Ps 115,3; Dn 4,34); (3) we wszystkim, co czyni, jest jakiś cel (Rz 8,28; Iz 48,11).

Pewnego dnia przeczytałem w gazecie o brutalnym morderstwie dokonanym na pięcioletniej dziewczynce. Jak mogło się to stać, skoro Bóg jest naprawdę dobry, naprawdę suwerenny i ma wszelką moc, by zrobić co chce? Dlaczego pozwala, aby działy się takie rzeczy? Na te pytania odpowiedni zastanawiając się nad różnymi aspektami Bożej suwerennej władzy we wszechświecie. Boże suwerenne władanie obejmuje *utrzymywanie*, inaczej *zachowanie* wszechświata oraz *upatrzność*. Najpierw zastanowimy się nad utrzymywaniem albo zachowaniem wszechświata.

Zachowanie wszechświata

Zaden architekt, nawet najbardziej inteligentny, nie jest w stanie zaprojektować domu, który nigdy nie będzie potrzebował remontu. Zaden ogrodnik nie sadi pięknych krzewów bez późniejszego przycinania, plewienia i podlewania. Biblia naucza nas, że także wszechświat potrzebuje utrzymania, zachowania (Dz 17,28; Hbr 1,3).

Bóg aktywnie zachowuje, inaczej *trzymuje* się o wszechświat. Pismo Święte okazuje nam, że po dziele stworzenia Bóg kontynuuje swoje działanie przez trzymanie się o wszystkie rzeczy (Ps 104). Dotyczy to ludzi i zwierząt (Ps 36,7) oraz zachowywania ludzi prawych i sprawiedliwych (Prz 2,7-8).

Apostoł Paweł stwierdził: „*Albowiem wamozymy i poruszamy się, i jesteśmy*” (Dz 17,28). Bóg nie byłby suwerenny, gdyby we wszechświecie istniało lub działo się coś poza Jego wolą i mocą. Urywki, takie jak Ne 9,6 i Ps 145, 14-16, uczą, że Bóg aktywnie uczestniczy w zachowaniu wszystkiego. Inne urywki stwierdzają, że Pan zachowuje swój lud (5Moj 1,30-31; Ps 31,21; 34,16.18.20; Iz 43,2).

Musimy uznać, że Boże zachowanie jest konieczne, ponieważ wszystko, co Bóg stworzył jest całkowicie zależne od Niego w swym istnieniu i działaniu. Stworzenie nie ma siły samo w sobie, by kontynuować istnienie. Istnieje i trwa dzięki woli Stworzyciela. Przez słowo Jego mocy cały stworzenie (wszechświat) jest podtrzymywany (Hbr 1,3).

Podczas, gdy wszystkie rzeczy istnieją przez stałe sprawowanie Bożej woli, Bóg obdarzył swoje stworzenie pewnymi właściwościami niezbędnymi do ich utrzymania. W świecie fizycznym Bóg działa według fizycznych właściwości i praw, które czasami nazywamy „prawami natury”. W świecie intelektu działa przez właściwości lub zdolności umysłu. On dał nam zdolność myślenia, odczuwania i podejmowania decyzji. Bóg posługuje się tym wszystkim działając we wszechświecie. Zachowując świat Bóg nie zakłada tego, co ustanowił w stworzeniu. Po prostu utrzymuje to, co stworzył.

14 (Wybierz właściwą odpowiedź, i Boże zachowanie swójego stworzenia oznacza, że:

- a) ma On ograniczoną moc naprawienia tego, co zostało zniszczone.
- b) jest aktywnie zaangażowany w utrzymywanie wszystkich rzeczy.
- c) każda część Jego stworzenia posiada możliwość samodzielnego utrzymywania się.
- d) Bóg nadaje właściwości swojemu stworzeniu, i posługuje się tymi właściwościami w swim dziele zachowania wszystkich rzeczy.
- e) dzięki Bożej woli wszystkie rzeczy we wszechświecie ciągle trwają.
- f) Bóg chroni i troszczy się o swój lud.
- g) Bóg zajmuje się zachowaniem tylko prawych ludzi.

Opatrzność

Cel 5. Odnajdź przykłady celu, elementów i skuteczności Bożej opatrzności.

Imym aspektem Bożego suwerennego władania jest Jego *opatrzność*. Idea opatrzności zawiera w sobie pojęcie zachowania, ale jest jednocześnie czymś więcej. Oznacza także Bożą zdolność do patrzenia w przyszłość, przewidywania i planowania z wyprzedzeniem. Odnosi się do Bożej zdolności wykonania ostatecznego celu stworzenia, którym jest ustanowienie swójego Królestwa pod panowaniem Jezusa Chrystusa. Mówi o Bożej aktywności, dzięki której zachowuje, troszczy się i zarządza wszystkim, co stworzył. Jak to robi – pozostaje tajemnicą, ale są w Bożej opatrzności pewne sprawy odnoszące się do nas, o których wiemy:

1. Bóg jest osobiście zaangażowany w świat, który stworzył.
2. On sprawia, że wszystko w przyrodzie działa tak, jak zaplanował.
3. Uzdalnia ludzi i zachęca ich do funkcjonowania jako odpowiedzialne, moralne jednostki, posiadające wolność wyboru między dobrem a złem.
4. Jeśli człowiek postanawia przyjąć zbawienie oferowane przez Boga, On zapewnia mu życie wieczne w pełni radości i chwali na jaką stać Jego majestat.

Cele opatrzności

Istnieje kilka ce-ów Bożego opatrznościowego władania, które wiążą się z Jego relacją ze stworzeniem, które Go kocha i okazuje Mu posłuszeństwo:

1. *Boże władanie charakteryzuje się troską o nas.* Wiele fragmentów Pisma objawia, że Bóg włada pragnąc zapewnić szczęście swojemu ludowi. W Ps 84, 12 czytamy: "Nie odmawia tego, co dobre, tym, którzy żyją w niewinności!" Takie

fragmenty jak Dz 14, 17 i Rz 8, 28 również świadczą o Bożej chęci zapewnienia nam szczęścia i dobra.

2. *Boże władanie charakteryzuje się troską o intelektualny i moralny rozwój Jego ludu.* Boże postępowanie względem Jego ludu w historii obejmowało nauczenie ich, aby rozumieli: (1) czego Bóg od nich wymaga, (2) że Bóg jest święty, (3) że grzech jest dla Niego obrazą i (4) że Bóg oferuje przebaczenie grzechu i pojednanie z sobą. W dawnych czasach zezwalał na takie rzeczy jak rozwód, ponieważ ludzie byli niedojrzały. Czytamy o tym w Mk 10, 5. Prawa Starego Testamentu i system lewicki były częścią procesu rozwoju. Przygotowywały drogę objawienia Baranka Bożego, który gładzi grzech świata. Boża opatrność w prowadzeniu swojego ludu do duchowej dojrzałości ma na celu przygotowanie ich do tego, by stali się Jego szczególną własnością.

3. *Boże władanie ma przede wszystkim na celu Bożą chwałę* (Ef 1, 11–14). Wszystkie Boże atrybuty manifestują się w Jego władaniu. Uznacza to, że Jego boska Opatrzność objawia nam właściwości Jego istoty. Na przykład, Jego *wiłość* objawia się w opiece nad stworzeniem, a szczególnie w przygotowaniu odkupienia przez Bożego Syna. Jego *prawda* objawia się zarówno w prawach natury, jak i w wierności w dotrzymywaniu obietnic Słowa Bożego. Jego *świętość i sprawiedliwość* objawiają się w Jego mienności do grzechu. Jego *moć* objawia się w dziele stworzenia, odkupienia i opatrności. Jego *mądrość* objawia się w sposobach, jakimi osiąga wykonanie swoich planów. Zauważając wsławiłość naszego wielkiego Stworzyciela, oddajemy Mu chwałę i cześć.

15 Wybierz właściwą definicję opatrności. Jest to:

- a) zachowanie wszystkich rzeczy, przez które Bóg daje swojemu stworzeniu zdolność do zaspokajania własnych potrzeb, bez potrzeby polegania na Nim
- b) Boże władanie, dzięki któremu zachowuje, troszczy się i zarządza stworzeniem przygotowując je do swojego wiecznego Królestwa.

16 Pokaż cele opatrności (po prawej) z ich opisem (po lewej).

... a	Bóg działa we wszystkim troszcząc się o dobro człowieka.	1. Chwała Boga
... b	Bóg poucza ludzi o sobie samym i swoich wymaganiach, aby stali się Jego szczególną własnością.	2. Intelektualny i moralny rozwój człowieka
... c	Boże objawienie cech swojej istoty	3. Szczęście ludzi

Elementy opatrności

Jakie są elementy opatrności? Wielu teologów podaje, że istnieją trzy aspekty Bożej opatrności. Uznają jednak, że pojęcia te częściowo się pokrywają i że trzy aspekty Bożego działania nigdy nie dają się od siebie oddzielić. Są to *zachowanie*, *współdziałanie* i *władza*.

1. *Zachowanie*. Omawialiśmy już Boże utrzymywanie albo zachowanie wszechświata jako część Jego suwerennego władania. Bóg jest aktywnie zaangażowany w zachowanie swojego stworzenia. Wszystko, co stworzył Bóg, całkowicie zależy od Niego. A jednak nadal On swojemu stworzeniu pewne właściwości, które pozwalają mu troszczyć się o siebie. 1 Moj 1, 24–25 wskazuje na to, że Bóg obdarzył stworzenie pewnymi naturalnymi cechami, które są mu właściwe. Każde stworzenie rozwija się, dojrzewa i różni się według swojego rodzaju.

2. *Współdziałanie*. Termin *współdziałanie* oznacza "zgodę, kooperację". Zawiera się w nim idea, że żadne działanie materii albo umysłu nie może nastąpić bez Bożej aprobaty i że Jego moc współdziała z mocą tych którzy Mu podlegają. W Dz 17, 28 i 1 Kor 12, 6 apostoł Paweł stwierdza, że bez Bożego *współdziałania* żadna siła ani osoba nie może trwać ani działać. Widzimy zatem, że Boża moc wywiera poważny wpływ na siłę człowieka bez narzucenia lub odbierania człowiekowi jego wolnej woli. Człowiek posiada, zachowuje i korzysta ze swoich naturalnych uprawnień, podczas gdy Bóg zapewnia jego umysłowi i ciału naturalne funkcjonowanie.

Mimo że Bóg jest podstawą egzystencji człowieka, nie możemy powiedzieć, że cząstka ludzka jest równa Bożej części. I tu znów zauważamy głęboką tajemnicę: Bóg dał człowiekowi naturalne uprawnienia, których może używać w rozróżnianiu dobra i zła. Gdy owe naturalne uprawnienia używane są w sposób zły, odpowiedzialny jest jedynie człowiek, bowiem Bóg nie jest przyczyną złych czynów człowieka (Jr 34, 4 i Jk 1, 15–14). Bóg *współdziała* w działach człowieka obdarzając go naturalnymi uprawnieniami, ale złe wykorzystanie tych uprawnień spowodowane jest przez człowieka. Przykładem współdziałania jest historia Józefa (1 Moj 45, 5; 50, 20). Widzimy, że mimo, że bracia Józefa użyli swoich naturalnych uprawnień by dokonać złego czynu, Bóg unieważnił ich działanie i wykorzystał je ku dobremu. Bóg zgodził się albo zezwolił na ich działanie, ale w rezultacie wykorzystał je do osiągnięcia własnego celu.

Paweł pisze, że Bóg "*sprawnie wszystko według zamysłu woli swojej*" (Ef 1, 11), a także: "*Bóg to według upodobania sprawia w was i chcecie, i wykonam*" (Flp 2, 13). On udziela nam rozeznania w życiowych sytuacjach i prowadzi nas przez swojego Ducha. Ostrzega nas przed konsekwencjami upadku i łagodnie nas

napomina. A jednak nie drwi sobie z naszej wolności, wymuszając na nas swoją wolę. Kiedy oferuje zbawienie, rozpoczyna od pukania do drzwi naszego serca, ale to my musimy je otworzyć (Obj 3,20). Wtedy dopiero Duch Święty przychodzi, aby w nas zamieszkać i kieruje naszym życiem tak długo, jak długo poddajemy się Jego panowaniu. Nasza więź z Nim, jako naszym Panem, opiera się na naszej miłości do Niego i naszej decyzji podporządkowania Mu życia.

3. *Władza*. Odnosi się do Bożego władania, które ma na celu osiągnięcie celu. Jak już stwierdziliśmy, Bóg włada światem fizycznym za pomocą praw, które ustanowił. Natomiast ludzi włada przez prawa i właściwości umysłu oraz przez działanie Ducha Świętego. Posługuje się przy tym różnymi rodzajami wpływów, takimi jak: skoliczności, motywacje, pouczenie, perswazja i przykład. Bóg posługuje się bezpośrednio działaniem Ducha Świętego, by wywierać wpływ na umysł, uczucia i wolę człowieka.

Bóg włada przynajmniej na cztery sposoby. Zrozumienie tego pomoże dostrzec związek między absolutną, suwerenną wolą dążącą do wykonania Bożego planu, a wolną wolą człowieka.

- a. Czasem Bóg *nie robi nic*, by uszczepić człowieka przed tym, co postanowił wykonać. Nie oznacza to, że Bóg aprobuje grzech człowieka, ale Bóg nie korzysta ze swojej mocy, by człowieka przed tym uszczepić. Przykłady znajdujemy w Dz 14,15-16 i Ps 81,12-13.
- b. Czasem Bóg *powstrzymuje* ludzi przed popełnieniem grzechu, używając swojego wpływu. Przykłady znajdujemy w 1Moj 20,6; 31,24 i Oz 2,6. Psalmista modli się o taką pomoc w Ps (9,14): "Także *nie zachwalcie [grzechów] uszczepić stóg swego*".
- c. Czasem, dzięki swojemu *kierownictwu*, Bóg *anteważnia* dzieła złych ludzi i wykorzystuje je do osiągnięcia dobrych rezultatów. Podawaliśmy już przykład Józefa. Jego bracia zgrzeszyli, ale Bóg wykorzystał ich czyn do uczynienia czegoś dobrego.
- d. I wreszcie, czasem Bóg *postanawia ograniczyć* zasięg grzechu i nieprawości. Fragmenty Pisma takie jak Jb 1,12 i 2,6 wskazują na to, że Bóg zakreśla granice działania Szatana. Paweł w 1Kor 10,13 pisze, że Bóg określa granice prób i pokus, przez jakie muszą przechodzić chrześcijanie.

Opatrzność ukazuje nam ideę Bożego panowania nad wszystkim w miłości. Miłość znajduje swój najwyższy wyraz w słowach apostoła: "A wimy, że Bóg współdziała we wszystkim ku dobru z tymi, którzy Boga miłują, to jest z tymi, którzy według postanowienia Jego są posłani" (Rz 8,28).

17 Połącz elementy opatrności (po prawej) z odpowiednim określeniem (po lewej).

... a Boża moc współpracuje z siłami Mu podległymi, ale chociaż Bóg zezwala tym siłom na podejmowanie własnych decyzji, sam nie jest twórcą złych uczynków. ... b Bóg włada w celu zrealizowania własnych planów. Oznacza to, że czasem nie czyni nic, czasem zapobiega, czasem unteważnia, a czasem ogranicza zasięg działania zła. ... c Bóg obdarzył swoje stworzenie naturalnymi właściwościami, którymi posługuje się, by ich zabezpieczyć; istnienie wszytkiego, co stworzył, zależy tylko od Niego.	1. Zachowanie 2. Współdziałanie 3. Władza

Skutki opatrności

W jaki sposób Boża opatrność wpływa na osobiste doświadczenie? W wielu fragmentach Pisma Świętego znajdujemy Boże obietnice powodzenia dla sprawiedliwych (patrz 3 Moj 26, 3-13 i 5 Moj 28, 1-14). Bóg rzeczywiście błogosławi tym, którzy do Niego należą – Jego błogosławieństwa są niezliczone.

Ale sprawiedliwi zastanawiają się często: "Dlaczego powodzi się także niegodziwym? Dlaczego nie spotyka ich kara?" Psalmista odpowiada, że (1) ich powodzenie jest tymczasowe i że (2) Bóg w końcu osądzi ich za niegodziwość (Ps 37, 16-22; 73, 1-28; patrz także Mt 3, 13-21).

Tak więc, gdy ktoś pyta ciebie: – Dlaczego Bóg nie ukróci przemocy? – możesz w pełni ufności odpowiedzieć: – Poczekaj na ostatni akt dramatu. Bóg już rozpoczął realizowanie planu pozbycia się egoizmu, buntu i zepsucia. Zaplanował błogosławieństwo i powodzenie dla wszystkich, którzy Go kochają". W tym czasie Bóg opóźnia sąd, aby dać niegodziwym możliwość upamiętania (Rz 2, 4; 2P 3, 9).

Chrześcijanie zadają często jeszcze inne pytanie: – Dlaczego człowiek wierzący musi przechodzić przez tak wiele prób, jeśli Bóg sprawuje pełną kontrolę nad wszystkimi wydarzeniami w jego życiu? Biblia mówi o kilku powodach:

1. Próby przychodzą dla duchowego rozwoju człowieka wierzącego (Ps 94, 12; Hbr 12, 5-13).
2. Próby mogą być testem przed przygotowaniem do większej służby (1 Kor 16, 9; Jk 1, 2-12).

3. Ucisk przynosi chwałę Bogu, jeśli będziemy właściwie reagować (porz. Jb 1,2-42).
4. Próby stanowią część powołania Kościoła (J 15, 18; 16,33; Dz 14,22; 1P 4, 12-19).

Wiedząc, że czasem Bóg aktywnie interweniuje w sprawy ludzi, mamy pewność, że możemy wywrzeć wpływ na życie ludzi poprzez naszą modlitwę. Mojżesz wstawiał się przed Bogiem i Izrael został ocalony od zagłady, Eliasz modlił się i cały dwór królewski został poruszony. W Starym i Nowym Testamencie czytamy o Bożych interwencjach w wyniku modlitwy ludzi. Bóg czyni czasem pewne rzeczy w odpowiedzi na modlitwę. Inne rzeczy czyni bez naszej modlitwy. Czasem postępuje jakby whrew naszej modlitwie, ponieważ jest suwerenny. On działa dla wykonania wyższego dobra. Henry C. Thiessen podsumowuje to stwierdzając: *„Jeżeli nie modlimy się o rzeczy, które możemy otrzymać przez modlitwę, nie osiągniemy ich. Jeśli Bóg chce uczynić pewne rzeczy, o które nikt się nie modli, uczyni je bez modlitwy. Jeśli modlimy się o rzeczy sprzeczne z Jego wolą, On ich nam odmówi. Wzłasnij zatem, że istnieje pełna harmonia między Jego ciałami i spójnością a wolnością człowieka”* (1979r. s. 129).

Tak więc, jak już widzieliśmy, chrześcijanie czasami cierpią, ponieważ żyją w niegodziwym świecie. Bóg, który sprawuje kontrolę, nie zawsze powstrzymuje niegodziwych ludzi przed złymi uczynkami. Chrześcijanie, jak również i niechrześcijanie, mogą cierpieć z powodu wypadków lub nieostrożności. Bóg zwykle nie ingeruje w naturalne, fizyczne prawa albo w naszą wolność wyboru. Żyjemy w świecie, w którym każdy może ulec wypadkowi i umrzeć. Naszym celem nie jest wykonanie naszych ambicji życiowych, ale raczej prowadzenie życia przynoszącego chwałę Bogu. Boża miłość względem nas nigdy się nie zmienia. Bóg obiecał nam, że jeśli Go kochamy, to On będzie we wszystkim działał dla naszego dobra. Wiedząc o tym możemy powierzyć siebie naszemu suwerennemu Bogu, ufając, że pewnego dnia poznamy przyczyny pewnych wydarzeń, na które On zezwala, które determinuje albo którym zapobiega.

18 Odpowiedz własnymi słowami na pytanie postawione w części omawiającej Boże suweronne władanie: *“Jak Bóg mógł dopuścić do zamordowania niewinnego dziecka?”* Odpowiedź zapisz w zeszycie.

19 Przeczytaj podane niżej fragmenty Pisma Świętego. Wpisz 1. obok zdania, które jest przykładem Bożej opatrności względem ludzi. Wpisz 2., jeśli jest to przykład ludzkiego wyboru, w który Bóg nie interweniował.

... a Sdz 15, 16-19: Dostarczenie wody spragnionemu Samsonowi

- ... b Dz 24,24–26: Feliks odkłada na później decyzję przyjęcia ewangelii
- ... c Dn 2,10–23: Objawienie, które otrzymał Daniel.
- ... d 1Moj 22,13: Baran, który uwikłał się w krzakach.
- ... e Sdz 11,30–36: Jefte składa Bogu nierozważne ślubowanie.

20 Wyjaśnij Boże suwerenne i opatrnościowe wladanie w każdym podanym niżej przypadku. Oprzyj swoją odpowiedź na regułach poznanych w czasie lekcji. Odpowiedzi wpisz do zeszytu.

- a Jan był karnodzieją pracującym w trudnej dzielnicy gdzie działały gangi. Wiernie sprawował swoją służbę do chwili śmierci na skutek pobicia przez członków gangu. Jego śmierć wstrząsnęła całą dzielnicą. W rezultacie jego przykładu wiele młodych ludzi z ulicy przyszło do poznania Chrystusa.
- b Robert umierał na raka, ale po modlitwie przyjaciół został w cudowny sposób uzdrowiony.
- c Jakub razem z przyjaciółmi wspinał się na niebezpieczny stok góry i złamał nogę na skutek upadku.
- d Simone została zaatakowana i pobita w drodze z kościoła do domu. Po tym doświadczeniu jeszcze więcej zaczęła świadczyć o Chrystusie.
- e Rajmund, utalentowany chłopiec, wybiegł sprzed restauracji na ulicę wprost pod rozpedzony samochód i zginął na miejscu.
- f Henryk żyje tylko dla siebie i nieuczciwie prowadzi swój biznes. A jednak powodzi mu się we wszystkim.
- g Misjonarz łapie gumę w drodze na lotnisko i spóźnia się na samolot. Później dowiaduje się, że samolot się rozbił i nikt się nie uratował.

Pytania kontrolne

PRAWDA-FALSZ. Umieść literę P przed każdym prawdziwym zdaniem i literę F przed każdym nieprawdziwym zdaniem.

- ... 1 Świętość jest tą cechą Boga, która wyraża Jego doskonałość.
- ... 2 Ponieważ Bóg jest nieskończenie święty, a człowiek jest grzeszny, relacja między nimi jest bezosobowa.
- ... 3 Chociaż Boża świętość domaga się oddzielenia od tego, co grzeszne, Bóg w swojej łasce i miłosierdziu przygotował plan przywrócenia społeczności przez przygotowanie ofiary.
- ... 4 Boża miłość najlepiej wyraża się w tym, co Bóg mówi.
- ... 5 Wartość miłości najlepiej sprawdza się w czynach; tzn. czyny wyrażają miłość.
- ... 6 Jeśli ktoś prawdziwie kocha Boga, będzie to okazywał przez posłuszeństwo.
- ... 7 Stworzenie jako dzieło Boga ma znaczenie jedynie dlatego, że ukazuje majestat Bożej mocy. Nie wymaga żadnej reakcji od stworzenia.
- ... 8 Boże suwerenne władanie oznacza, że Bóg wolny jest od zewnętrznej kontroli i może robić to, co chce.
- ... 9 Kiedy mówimy o Bożym dziele zachowania wszechświata, rozumiemy przez to, że jest aktywnie zaangażowany w opiekowanie się tym, co stworzył.
- ... 10 Opatrzność mówi o Bożej zdolności wcześniejszego widzenia wszystkiego i kierowania stworzeniem w celu osiągnięcia ostatecznego planu, jakim jest ustanowienie Królestwa pod panowaniem Jezusa Chrystusa.
- ... 11 Boża władza to pojęcie mówiące o tym, że czasem Bóg ogranicza zasięg grzechu i niegodziwości oraz ogranicza próby, przez które muszą przechodzić chrześcijanie.
- ... 12 Modlitwa jest czynnością, która zbliża nas do Boga, nie może jednak wpłynąć na Jego działanie.
- ... 13 Chociaż Bóg ustanowił naturalne prawa i dał ludziom wolność wyboru, jednak posługuje się nimi, aby osiągnąć swój cel.
- ... 14 Boża opatrzność obejmuje zasadę, że chrześcijanie muszą cierpieć w tym świecie, podczas gdy grzeszni ludzie mogą spodziewać się powodzenia.

Odpowiedzi na pytania nauczające

- 10 W podanych fragmentach Pisma Świętego Jezus nakazał swoim uczniom zanieść nowinę o Bożej miłości i zbawieniu każdemu stworzeniu. Bóg wybrał nas, abyśmy opowiedzieli innym o Jego miłości.
- 1 a święty, b oddzieleni, c jak okropny jest grzech.
- 11 b) wyraża Jego dobroć, miłosierdzie, cierpliwość i łaskę względem ludzi, a aktywnie wyraża się w przebaczeniu grzechu.
- 2 c) naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.
- 12 Odpowiedź własna. (W wielu społeczeństwach istnieje wielka niepewność dotycząca stworzenia, sensu życia, śmierci i sądu. Żaden pogląd nie jest tak logiczny i pocieszający, jak pogląd biblijny.)
- 3 Twoja odpowiedź powinna być podobna do następującej: Bóg wymaga ode mnie, bym był święty; On chce, bym dzielił Jego świętość.
- 13 a Prawdziwe, b Prawdziwe, c Falszywe, d Prawdziwe, e Falszywe. (Jego dzieło stworzenia kontynuowane jest w duchowym stworzeniu, które następuje w chwili przyjęcia przez człowieka Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela.)
- 4 Twoja odpowiedź powinna brzmieć: Samarytanin, ponieważ jedynie on postąpił właściwie. Zastosował w praktyce swoje ideały.
- 14 Odpowiedzi b), d), e) i f) są poprawne.
- 5 b) sprawiedliwi w naszych wymaganiach - będziemy nagradzać je, gdy są posłuszne; a karać, gdy są nieposłuszne.
- 15 b) Boże władanie, dzięki któremu zachowuje, troszczy się i zarządza stworzeniem przygotowując je do swojego wiecznego Królestwa.
- 6 a, c, e i f są prawdziwe.
- 16 a 3. Szczęście ludzi.
b 2. Intelktualny i moralny rozwój człowieka.
c 1. Chwała Boga.
- 7 Bóg okazał miłość do swojego ludu przez to, że coś mu dał.
- 17 a 2) Współdziałanie, b 3) Władza, c 1) Zachowanie.
- 8 Naszą miłość do Boga okazujemy przez posłuszeństwo Bogu i miłość względem innych ludzi. (Widzimy wyraźnie, że miłość jest aktywną siłą.)

- 18 Odpowiedź własna. Wskazałbym na to, że Bóg dał człowiekowi wolność wyboru, dlatego niektórzy wybierają grzech. Gdy to się dzieje, cierpią nie tylko niegodziwi, ale i niewinni. Biblia naucza nas, że niegodziwi zostaną w końcu osądzeni i ukarani przez Boga za zło, którego się dopuszczają.
- 9 Wiersz 1. – mądrość i wszechmoc (przymioty naturalne) oraz miłość (atrybut moralny).
Wiersz 2. – wszechmoc i wszechobecność (przymioty osobowe) oraz miłość (atrybut moralny).
Wiersz 3. – świętość (atrybut moralny).
Wiersz 4. – miłość (atrybut moralny).
- 19 a 1) Opatrzność Boża. d 1) Opatrzność Boża.
b 2) Wybór człowieka. e 2) Wybór człowieka.
c 1) Opatrzność Boża.
- 20 Przykład a obrazuje dwie zasady: cierpienie może być wynikiem prowadzenia życia dla Boga w złym świecie; czasem Bóg wykorzystuje działanie złych ludzi, by osiągnąć dobre rezultaty. Przykład b ilustruje zasadę, że Bóg czasami czyni pewne rzeczy w odpowiedzi na modlitwę i aby przynieść sobie chwałę. Przykłady c i e ukazują, że wszyscy ludzie podlegają naturalnym prawom i niebezpieczeństwom życia. Przykład f ukazuje, że nawet niechrześcijanie korzystają z Bożej łaski. Jeśli jednak Henryk nie odda swojego życia Bogu, spędzi wieczność oddzielony od Boga i zostanie osądzony za złe czyny. Przykład g ilustruje prawdę, że czasem, gdy nie spełniają się nasze plany, Bóg wykorzystuje okoliczności dla naszego dobra.